

**“2017 РІК -
РІК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ
1917 - 1921 рр.”**

Укладач *Сергеева С.М.* - методист Лисичанського державного медичного училища.

Зміст:

1. Вступ.
2. Інфографіка “Українська революція 1917 - 1921 рр.”
3. Етапи революції 1917 - 1921рр.
4. Методична розробка урочистого інформаційно - виховного заходу,
присвяченого 100 річниці від початку Української революції 1917 - 1921 рр.

Українська революція 1917–1921 років розпочалася в умовах революційних потрясінь, які охопили Російську імперію у березні 1917-го. Ключовим її рушієм був український народ і його політична еліта, що еволюціонувала від ідей політичної автономії та федерації до усвідомлення власної державної незалежності.

Революція була явищем загальноукраїнським. У всіх регіонах розвивався національний рух, створювалися та діяли українські органи влади, політичні партії та громадські інституції, відроджувалася культура.

Цікаво, що термін “Українська революція” був уведений в обіг самими учасниками подій. Це визначення є в працях *Михайла Грушевського*, *Володимира Винниченка*, *Симона Петлюри*, *Дмитра Дорошенка* та інших діячів доби. Радянська історіографія старанно викорінювала цю дефініцію та поширювала свої поняття – “Велика Жовтнева соціалістична революція” та “Громадянська війна”. Усе, що не вписувалося в рамки “генеральної лінії партії”, подавалося як “контрреволюційне” та “буржуазне”. Проте, тим часом українські історики в діаспорі досліджували Українську революцію 1917–1921 років. Їх роботу продовжили вітчизняні науковці в незалежній Україні.

100 РОКІВ БОРОТЬБИ
УКРАЇНЬСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ
1917-1921

Українська революція почалася зі створення у Києві 17 березня 1917 Української Центральної Ради – органу національного представництва українців після повалення монархії у Росії

Українська маніфестація в Києві, Листо 1917

Три періоди Української революції:
- Доба Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918)
- Доба Гетьманату (травень 1918 – грудень 1918)
- Доба Директорії (грудень 1918 – листопад 1921)

Досягнення
- відродження української державності;
- визначення території і кордонів України;
- затвердження національних символів України: герба, прапора, гімну;
- повернення Києву статусу столиці;
- надання офіційного статусу українській мові, культурі, історії;
- закладення традицій національного війська та боротьби за незалежність

Українська революція – це:
- перший український парламент,
- перший український уряд,
- Українська академія наук,
- гривня – грошова одиниця,
- українська армія та флот,
- перша українська марка.

Галичина: Листопадовий чин – встановлення української влади у Львові і початок творення Західно-Української Народної Республіки – ЗУНР (1 листопада 1918)

Закарпаття: Всекарпатські збори в Хусті ухвалили декларацію про приєднання Закарпаття до ЗУНР (21 січня 1919)

Крим: Відкриття І Курултаю кримсьотатарського народу (8 грудня 1917)

Проголошення Української Народної Республіки (УНР) III Універсалом Центральної Ради (20 листопада 1917)

Проголошення незалежності УНР IV Універсалом Центральної Ради (22 січня 1918)

Проголошення Соборності українських земель Актом Злуки Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки (22 січня 1919)

Будівля Української Центральної Ради

Передача знаків влади останнім президентом УНР в екзилі Миколою Плав'юком першому всенародно обраному Президентові України Леоніду Кравчуку (22 серпня 1992)

Сучасна Україна є спадкоємицею державних традицій Української революції 1917 – 1921 рр.

Михайло Грушевський Голова Української Центральної Ради

Павло Скоропадський Гетьман Української держави

Симон Петлюра голова Директорії, Головний Отаман Армії УНР

Євген Петрушевич Президент і Уповноважений Диктатор Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР)

Номан Челебіджіхан Голова кримсьотатарської національної Директорії

[Інфографіка у повному розмірі.](#)

Етапи революції 1917–1921 років

- березень 1917 – квітень 1918. Утворення та діяльність Української Центральної Ради, проголошення її Універсалів;
- 29 квітня – 14 грудня 1918. Правління гетьмана Павла Скоропадського;
- грудень 1918 – листопад 1921. Встановлення влади Директорії УНР, розгортання та придушення масштабного повстанського руху.

Доба Української Центральної Ради (березень 1917–квітень 1918)

Перший етап Української революції розпочався відразу після перемоги російської Лютневої революції у Петрограді. В цей час у Києві було створено національний представницький орган – Українську Центральну Раду (УЦР). Після Всеукраїнського національного конгресу вона з київської організації перетворилася на загальноукраїнську.

У I Універсалі УЦР заявила про політичну мету – здобуття української автономії у складі демократичної федеративної Російської республіки. Автономна Україна мала включати території, де українці становлять більшість населення.

II Універсалом Центральної Ради утворено виконавчий орган влади – Генеральний Секретаріат.

У багатьох містах колишньої імперії відбувалося українське національне піднесення. Українці, що входили до частини Російської імператорської армії та Російського імператорського флоту, збиралися на мітинги, “українізувалися” та визнавали УЦР.

Після захоплення в Петрограді влади більшовиками надії на демократичний устрій Росії поступово розвіялися.

III Універсалом УЦР проголосила Українську Народну Республіку (УНР). Майже відразу вона зазнала більшовицької агресії з боку Росії. У розпалі бойових дій УЦР проголосила незалежність УНР (IV Універсал). Незважаючи на героїзм під Крутами та в інших нерівних боях, українські війська відступили. УНР уклала перший в новітній історії України міжнародний договір у Бресті. Дипломатичне визнання та військова допомога Центральних держав зміцнили УНР і дали змогу відвоювати окуповані більшовиками території.

Плакат 1917 р.: «Свій хаті своя правда і сила, і воля»

Доба Гетьманату (квітень–грудень 1918)

Здобувши владу, гетьман Павло Скоропадський скористався нетривалим мирним періодом для зміцнення основ української державності. В період Гетьманату була розбудована дієва регіональна адміністрація. Вона контролювала найбільшу за весь час Української революції в територію, а також вела перемовини про входження до складу Української Держави Криму та Кубані. Українська Держава була визнана 30 країнами.

За гетьмана в Україні було відкрито Кам'янець-Подільський університет, засновано Академію наук, закладено основи Української автокефальної православної церкви, здійснено інші важливі починання. Амбітна військова реформа не була завершена через несприятливу зовнішню та внутрішньополітичну ситуацію. Здобутками державотворення періоду Гетьманату скористалася відновлена УНР.

Доба Директорії (грудень 1918–листопад 1921)

Директорія відновила республіканський лад і демократичне правління в Україні. Акт Злуки Української Народної Республіки із Західно-Українською Народною Республікою (ЗУНР) засвідчив волю українського народу до Соборності. Скликаний Директорією Трудовий конгрес, забезпечив широку представницьку основу української влади. У Паризькій мирній конференції, де вирішувалася доля учасників Першої світової війни, взяла участь українська делегація.

Увесь цей період УНР вела важкі бої за незалежність і територіальну цілісність. Разом із Галицькою армією, Армія УНР демонструвала героїзм і не капітулювала навіть тоді, коли під українським прапором залишалися кілька невеликих повітів. Контрнаступи березня 1919-го, Офензива на Київ–Одесу, Перший Зимовий похід засвідчили волю українців до боротьби. Укладання Варшавської угоди заклало фундамент тривалого українсько-польського альянсу і надало примарний шанс на перемогу навесні 1920 року. Проте навіть кинуті союзником напризволяще українські вояки не полишали спроб закріпитися на рідних землях. До листопада 1921 року тривав масовий повстанський рух.

Плакат Української Народної Республіки: «Чужого не хочу, а свого не віддам!»

Західно-Українська Народна Республіка (листопад 1918–липень 1919)

Розпад Австро-Угорської монархії, прозваної “клаптиковою імперією”, відкрив шлях до незалежності її народів. Галичина – східна частина австрійського коронного краю – від початку стала ареною суперництва українського та польського національно-визвольних рухів. Права на неї заявили одночасно Українська національна рада та Польська ліквідаційна комісія. Українці Закарпаття та Північної Буковини тяжіли до своїх братів-галичан, але їхні землі також були об’єктом зазіхання сусідніх народів і держав.

Змагання за першість у Львові виграли українці, які швидко і рішуче встановили контроль над краєм. Ці події увійшли в історію як Листопадовий чин. Тимчасовий основний закон про державну самостійність українських земель колишньої Австро-Угорської монархії запроваджував назву нової держави – Західно-Українська Народна Республіка. Однак закріпити успіх галичани не змогли. Після місяця затягих боїв українці були змушені залишити свою столицю. Утворився протяжний українсько-польський фронт. Спочатку бої носили позиційний характер. Це надало змогу ЗУНР облаштувати державні справи: провести реформи, сформувати дієвий уряд, адміністрацію, військо.

Допомога Києва, на яку розраховували державні мужі ЗУНР, підписуючи Акт Злуки 22 січня 1919 року, не допомогла виграти війну з Польщею. Зміцнілі польські війська за підтримки переможної Антанти окупували майже всю Східну Галичину. Відчайдушний контрнаступ – Чортківська офензива – лише ненадовго виправив ситуацію. Врешті уряд і армія ЗУНР були змушені перетнути Збруч і об’єднатися із силами Директорії на Поділлі.

Підсумки Української революції 1917р. - 1921р.

У 1921 році, після кількох воєн радянської Росії з УНР, майже вся територія України опинилася під контролем окупанта. Ризький мир, підписаний у березні того ж року між радянськими урядами Росії й України та Польщею, фактично поховав самостійницькі плани урядів УНР і ЗУНР. Раніше, 1918-го Румунія окупувала Буковину, 1919-го до Чехословаччини відійшло Закарпаття. Долю Східної Галичини було вирішено 1923 року на Паризькій конференції – її приєднано до Польщі.

Попри те, що до середини 1920-х років усі землі сучасної України опинилися під владою чотирьох держав, питання єдності української нації вже ніколи не ставилося під сумнів. Саме під час Української революції було проголошено незалежність України, продемонстровано можливість цивілізованого демократичного збирання територій в єдину суверенну державу. Це був вагомий і багато в чому трагічний досвід державницько-правової розбудови України.

Українській політичній еліті не вдалося повною мірою втілити в життя ідею відродження державності. Це обумовлено не лише зовнішніми геополітичними чинниками, небажанням держав – переможниць у Світовій війні бачити Україну самостійною, а й проблемами внутрішнього характеру. Йдеться про недостатню консолідацію суспільних верств, гострі ідейні протиріччя політичної еліти, недооцінку значення збройних сил у

захисті державного суверенітету, кваліть мобілізаційних зусиль урядів, прорахунки у виборі стратегічних союзників.

Література:

1. Офіційний веб-сайт УІНП / Режим доступу:
<http://www.memory.gov.ua/page/ukrainska-revolutsiya-1917-21>

Лисичанське державне медичне училище

Методична розробка

урочистого інформаційно - виховного заходу:

«100 річчя Української революції 1917-21рр.»

*розробила викладач історії України
Сергєєва С.М.*

Мета:

навчальна - поглибити знання студентів та педагогічного колективу про події Української революції 1917 - 1921 рр; ознайомити з етапами революції, визначними подіями, політичними діячами, розкрити історичне значення та уроки революції, підкреслити спадковість українських державотворчих процесів та зв'язок з сучасними подіями;

виховна - вшанувати традиції боротьби за незалежність і соборність України , вшанувати військову звитягу захисників рідної землі, творців національної державності; виховувати почуття патріотизму, національної гідності.

Звучить «Козацький марш» Є. Адамцевича

(виходять ведучі)

1 ведучий: *указом Президента України 2017 рік проголошено Роком Української Революції 1917-1921 років. 100 років тому у 1917 році Україна почала розбудову української державності, продемонструвала волю українців до незалежності та демократичного розвитку.*

2 В.: *Шановні гості, сьогодні ми вишановуємо традиції боротьби за незалежність і соборність України, вишановуємо військову звитягу захисників рідної землі, творців національної державності.*

При виконанні державного гімну України прошу всіх встати.

Звучить гімн України.

1В.: *У 1917 р. Україна вступила в новітню добу своєї історії.*

У лютому 1917 р. у Росії перемогла демократична революція. Владу царя було повалено.

Звістка про лютневі події в Петрограді сколихнула українську громадськість. Однією з провідних стала ідея національного визволення. Почалися мітинги, зібрання, з'їзди, на яких люди вимагали української школи, української преси, українізації війська тощо.

2В: *Виникла потреба створити єдиний центр, що об'єднав би всі українські сили. 17 березня 1917 року в Києві було проголошено створення Української Центральної Ради – найвищого представницького органу українців. Головою Української Центральної Ради було обрано Михайла Грушевського. Цей день став початком Української революції 1917–1921 рр. та розбудови модерної української державності.*

1В: Хоча внаслідок тривалої і кривавої війни із зовнішніми агресорами українцям не вдалося у 1917–1921 роках зберегти незалежність, тогочасна боротьба надихала наступні покоління борців за незалежність, що і привело до проголошення у 1991 році незалежності України.

2В: Сьогодні ми згадуємо про ключові події 1917-1921 років, про визначних для українського державотворення політичних, громадських, військових, культурних діячів. Про звичайних людей, які боролися, страждали, віддавали життя за ідею незалежності України.

1В: Українська незалежна держава на початку ХХ століття існувала три роки. Пройшла складний шлях в умовах зовнішньої агресії та внутрішніх протиріч. Етапи української революції:

- Доба Української Центральної Ради. Відродження державності.
- Доба української державності гетьмана Павла Скоропадського. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки.
- Доба Директорії Української Народної Республіки. Злука УНР та ЗУНР.

2В: У березні 1917 року з утворенням Центральної Ради в Україні розгорнулась демократична національно-визвольна революція. До складу Центральної Ради увійшли представники всіх українських національних партій. Очолив Центральну Раду видатний український історик, активний діяч українського національного руху Михайло Грушевський. Важливу роль в її діяльності відіграли В. Винниченко, С. Єфремов, Б. Мартос, С. Петлюра, І. Стешенко, П. Христюк та ін. До складу Центральної Ради увійшли майже всі відомі українські письменники, історики, юристи, діячі кооперації, інші представники інтелектуальної еліти України.

1В: Другою після М. Грушевського особою в Центральній Раді став Володимир Винниченко – видатний політичний та державний діяч, прозаїк, драматург та художник. Саме він був автором текстів Універсалів Центральної Ради.

2В: чотири Універсали Центральної Ради ознаменували шлях до відродження української держави. Пеший Універсал проголосив автономію України, четвертий Універсал проголосив самостійність Української Народної Республіки.

Відеофільм «Універсали ЦР»

1В: Уперше в ХХ столітті незалежність України була проголошена 22 січня 1918 року IV Універсалом Української Центральної Ради. Держава проіснувала три роки. Це був час безперервної боротьби за її збереження. Вже тоді Україна мала всі ознаки держави: територію, окреслену кордонами, герб, військо, грошову систему, мову, налагоджені дипломатичні відносини з іншими державами.

2В: Проголошенню IV Універсалу передував виступ голови Української Центральної Ради Михайла Грушевського:

«Високі збори!.. Народ наш прагне миру. І Українська Центральна Рада доложила всіх зусиль, щоб дати мир негайно. Але петроградське правительство, Совіт народніх

комісарів, оголошує нову «священну війну», а з другого боку, це правительство насилає своє військо, червоногвардійців та більшовиків на Україну... Щоб дати нашому правительству змогу довести справу миру до кінця і захистити від усяких замахів нашу країну, Українська Центральна Радапостановила важну річ – видати оцей Універсал».

1В: IV Універсал містив чотири головні напрями:

- проголошення самостійності Української Народної Республіки;
- доручення укласти мир з Центральними державами;
- констатацію необхідності боротися з більшовицькою Росією, захищати добробут і свободу українського народу;
- декларування основ внутрішнього соціально-економічного будівництва .

2В: За часів Української Народної Республіки у 1918 році затверджено герб, основним елементом якого був тризуб – герб Володимира Великого Тоді ж пісню Павла Чубинського “Ще не вмерла Україна” на музику Михайла Вербицького затверджено гімном. Державним прапором став синьо-жовтий стяг.

1В: Стань під прапор синьо-жовтий —

Стяг відважних прабатьків,

Доторкнися позолоти

Запорозьких козаків,

Доторкнися голубизни

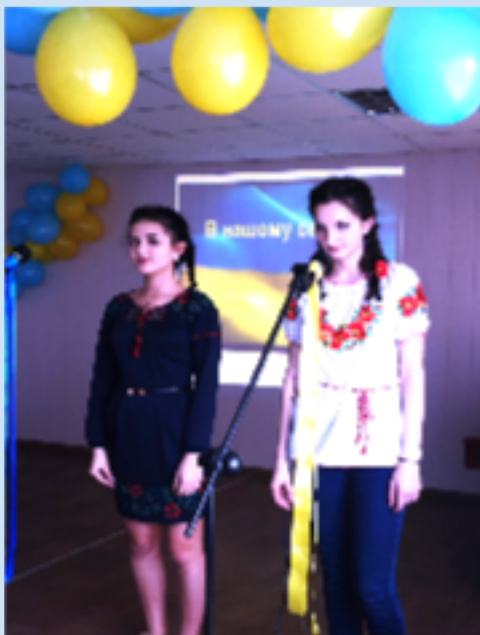
Патріотів-вояків.

Стань під прапором Вітчизни

Серед гордих юнаків.

2В: УНР першою серед нових держав у Східній Європі проголосила незалежність – раніше, ніж три країни Балтії (Латвія, Литва Естонія),раніше ніж Польща та Чехія;

Пісня «Це моя Україна» (Н. Бучинська)

1В: 22 січня 1918 року постала нова незалежна держава Європи – Українська Народна Республіка. Але з цим не змірився більшовицький уряд Росії на чолі з Леніним. Більшовики нав'язали Україні війну... Центральна Рада виявилась не готовою до успішного протистояння ворогові.

Багатотисячні більшовицькі загони прямували на схід України. Наприкінці грудня 1917 року радянську владу було встановлено у Харківській, Катеринославській та Полтавській губерніях. На черзі був Київ... Наступ на місто більшовицькі війська вели двома групами: одна залізницею Харків-Полтава-Київ, друга у напрямі Курськ-Бахмач-Київ.

2В: Керівництво УНР у газеті «Нова рада» опублікували звернення «До українського студентства».

«Прийшов грізний час для нашої Батьківщини. Ми закликаємо студентів-українців усіх вищих шкіл негайно прийти на допомогу своєму краю і народу, одностайно ставши під прапор борців за волю України проти ворогів ... Нехай кожен студент-українець пам'ятає, що в даний час злочинно бути байдужим».

1В: 24–27 січня 1918 року запеклі бої між червоноармійцями та армією УНР розгорнулись за станцію Бахмач. Оборона цього міста є однією з героїчних і маловідомих сторінок в історії визвольної боротьби українського народу.

Українські війська змушені були залишити Бахмач і відступити до станції Крути, де до них долучилися юнаки-добровольці.

2В: 29 січня 1918 року (99 років тому) відбувся бій під Крутами, в якому українські студенти пожертвували своїм життям, аби спинити армію більшовиків при наступі на Київ. Цей приклад самопожертви молоді багато в чому нагадує [подвиг героїв Небесної сотні](#)

1В: Після запеклого багатогодинного бою, користуючись приємком, українські війська організовано відступили зі станції Крути до своїх ешелонів. 27 студентів та гімназистів, які перебували у резерві, під час відступу потрапили у полон. Наступного дня вони були розстріляні або замордовані. Згодом їх поховали на Аскольдовій могилі у Києві.

Читець

На Аскольдовій могилі
Поховали їх —
Тридцять мучнів українців,
Славних, молодих...
На Аскольдовій могилі
Український цвіт! —
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.
На кого посміла знятись
Зрадника рука? —
Квітне сонце, грає вітер
І Дніпро-ріка...
На кого завзявся Каїн?

*Боже, покарай! —
Понад все вони любили
Свій коханий край.
Вмерли в Новім Заповіті
З славою святих. —
На Аскольдовій могилі
Поховали їх.*

1В: Утрати українських військ під Крутами за сучасними підрахунками оцінюють у 100 загиблих. Серед них —39 студентів і гімназистів. На сьогодні відомі прізвища 20 з них. Це студенти Народного університету Олександр Шерстюк, Ісидор Пурик, Борозенко-Конончук, Головащук, Чижов, Сірик, Омельченко (сотник); студенти університету Св. Володимира Олександр Попович, Володимир Шульгин, Микола Лизогуб, Божко-Божинський, Дмитренко, Андрій; гімназисти 2-ї Кирило-Мефодіївської гімназії Андрій Соколовський, Євген Тернавський, Володимир Гнаткевич, Григорій Піпський Іван Сорокевич, Павло Кольченко (прапорищик), Микола Ганкевич

Втрати більшовицьких військ під Крутами були значнішими, сягали тільки вбитими 300 вояків.

2В: Бій українських вояків проти більшовицької армії на станції Крути затримав ворога на чотири дні. Таким чином добровольці утримали столицю на час, необхідний для укладання Брест-Литовського миру, який *de-facto* означав міжнародне визнання української незалежності.

9 лютого 1918року було підписано Брест-Литовський мирний договір. Основні положення договору:

- УНР визнана незалежною державою
- Вихід України з I світової війни
- Визначився західний кордон України
- Взаємна відмова від репарацій
- Німеччина та Австро-Угорщина надають військову допомогу УНР

1В: Вже до кінця квітня 1918р. Вся територія України була звільнена від більшовиків.

Бій під Крутами для українського народу став символом героїзму і жертвності молодого покоління у боротьбі за незалежність України.

Кліп «Пам'ятаймо героїв Крут» («Ще мить»)

1В: Вшануємо пам'ять мужніх борців за волю України хвилиною мовчання!

Читець: Мамо, не плач. Я повернусь весною.
У шибку пташинкою вдарюсь твою.
Прийду на світанні в садок із росою,
А, може, дощем на поріг упаду.
Голубко, не плач.
Так судилося, ненько,
Вже слово, матусю, не буде моїм.

*Прийду і попрошуся в сон твій тихенько
Розкажу, як мається в домі новім.
Мені колискову ангел співає
І рана смертельна уже не болять.
Ти знаєш, матусю, й тут сумно буває
Душа за тобою, рідненька, щемить.
Мамочко, вибач за чорну хустину
За те, що віднині будеш сама.
Тебе я люблю. І люблю Україну
Вона, як і ти, була в мене одна.*

2В: 7 березня 1918 року Центральна Рада повернулася до Києва, але реальну владу та авторитет серед населення втратила. 29 квітня 1918 року у Києві відбувся з'їзд Союзу землевласників, який проголосив гетьманом всієї України Павла Скоропадського. Центральна Рада припинила своє існування. Головний підсумок діяльності Центральної Ради – це відтворення української державності.

1В: Скоропадський Павло Петрович (1873 – 1945) – визначний український державний і політичний діяч, воєначальник, останній гетьман України. 29 квітня 1918 року П. Скоропадський взяв владу в Україні. Україна була проголошена Гетьманською державою. Форма держави гетьманат – походить із козацької епохи. Верховна влада належала гетьману, котрий усіляко намагався відродити давні козацькі традиції. Гетьманська держава здобула широке міжнародне визнання, встановивши дипломатичні зв'язки з Австро-Угорщиною, Болгарією, Туреччиною, Данією, Персією, Грецією, Норвегією, Швецією, Італією, Швейцарією, Ватиканом, а загалом де-факто із 30-ма державами світу.

2В: Україна досягла певних успіхів у галузі науки, освіти та культури. З ініціативи української громадськості та за підтримки гетьмана протягом 1918 р. були створені Українська Академія наук (що існує й донині, першим її президентом став Володимир Вернадський), засновані два державні українські університети — в Києві та Кам'янці-Подільському, 150 українських гімназій, засновано широку мережу загальнокультурних закладів та установ : Національний архів, Національну галерею мистецтв, Національний історичний музей, Національну бібліотеку, Український театр драми та опери тощо.

1В: Гетьман намагався силою влади й помірними реформами відновити стабільність у суспільстві. У цей час було налагоджено грошовий обіг, удосконалено грошову систему, створено державний бюджет, відкрито кілька українських банків, засновано нові акціонерні компанії.

Час гетьманату - період соціального і громадського спокою. Сучасники Павла Скоропадського та історики констатують факт певного економічного піднесення України цього періоду.

2В: На світі багато чудових країн,
Мені наймиліша, найкраща країна,
Яка піднялася, мов Фенікс, з руїн,

Безсмертна моя Україна.

Танець «Танцюй, Україно»

2В: Доба гетьманату тривала сім з половиною місяців. Гетьманський режим допустив фатальні прорахунки, і Павлу Скоропадському не вдалося надовго втримати владу. У липні-серпні 1918 року піднімається антигетьманська хвиля страйкового руху.

13 листопада 1918 року в Києві представники соціалістичних партій обрали Директорію, до якої увійшли Володимир Винниченко (Голова Директорії), Симон Петлюра, Федір Швець, Андрій Макаренко, Опанас Андрієвський. За кілька тижнів боїв війська Директорії, 14 грудня 1918 року, оволоділи столицею Української Держави. Гетьман Скоропадський зрікся влади.

1В: «Я, гетьман усієї України, на протязі семи з половиною місяців докладав усіх сил, щоб вивести край з того тяжкого становища, в якому він опинився. Бог не дав мені сил справитись із цим завданням. І нині я, з огляду на умови, які тепер склалися, і керуючись виключно добром України, відмовляюся від влади»

2В: Гетьман Скоропадський виступав за збереження української державності, йому вдалось добитись внутрішньої стабільності і створити передумови для економічного пожвавлення. Але несприятливі зовнішні обставини та відсутність підтримки з боку селян, робітників та більшості українських партій змусили гетьмана зректися влади та виїхати з України назавжди.

Читець: Любіть Україну, до сліз у очах,
До болю у грудях і щему!
Любіть не заради, за благо, чи страх,
Любіть кожен сам, по своєму!
Не вголос любіть і не на показ,
Щосили б'ючи себе в груди.
Любіть почуттям, як батьки люблять вас

*І легко душі вашій буде!
Любіть до глибин недосяжних душі,
До дна, що у власній кишені!
Любіть не за статки свої, бариші
І будьте у цім навіжені!
Любіть не зате, що вона вам дала,
Чи ще зобов'язана дати!
А тільки тому, що вона лиш була,
Як в кожного – батько і мати!
Любіть не за розкіш і сяйво вогнів,
Хоч важко за злидні любити...
Любіть! І щоб кожний із вас захотів
Для неї в житті щось зробити!*

1В: Західноукраїнські землі – Галичина, Закарпаття, Буковина, перебували в цей час у складі Австро-Угорської імперії. У жовтні 1918 року почався розпад цієї імперії, одночасно розпочалася боротьба за об'єднання західноукраїнських земель у єдину Українську державу. 10 листопада проголошено Західноукраїнську Народну Республіку ЗУНР. 13 листопада проголошено самостійність ЗУНР, розпочалися державотворчі процеси.

2В: ЗУНР відразу стала об'єктом агресії з боку Польщі. Ситуація ускладнювалася тим, що Польщу підтримали країни Антанти. США, Англія, Франція прагнули створити з Польщі «санітарний кордон» для боротьби з радянським більшовизмом. Головним завданням ЗУНР став захист власної території від іноземної агресії і саме зовнішній чинник виявився вирішальним у поразці ЗУНР.

1В: для захисту ЗУНР була створена боєздатна Українська Галицька Армія (УГА). Яка прославилася себе легендарною битвою, що увійшла у підручники як Чортківська офензива. 7-28 червня 1919р – відбулась одна з найзначніших наступальних операцій, що здійснила Галицька армія.

2В: Українську Галицьку Армію було затиснуто у невеликий трикутник біля Чорткова на південному сході Галичини (між ріками Збруч і Дністер) У цей критичний момент командувачем Галицької армії був призначений генерал Олександр Греков, який разом з групою старшин підготував план наступальної операції у напрямку Чортків-Львів..

1В: Наступ розвивався успішно. Майже без набоїв, самими багнетами, українці атакували дивізії польської армії. 8 червня УГА здобула Чортків, 12 червня – Бучач, 13-го – Тереховлю, 15-го – Тернопіль... 22-го - Золочів. Але сили були нерівними. 28 червня поляки зупинили наступ УГА і розпочали свій контрнаступ, щоби тепер повністю окупувати Галичину.

2В: 25 тисяч українських солдатів і офіцерів примусили відступити по всій лінії фронту більш ніж 100-тисячну польську армію, добре озброєну і оснащену французами. І тільки

зовнішні чинники та брак матеріально-технічного забезпечення врятували поляків від воєнної поразки.

1В: генерал Олександр Греков на посаді командуючого УГА пробув трохи менше, ніж місяць, але те, що він встиг зробити, порівнювалося праці кількох років. Олександр Греков та воїни легендарної Української Галицької Армії вписали до історії української звитяги Чортківську контрнаступальну операцію — унікальну сторінку воєнного мистецтва України.

2В:

Шуми, Україно, як рідні ліси,
Як вітер в широкому полі.
До суду тебе не скують ланцюги,
І руки не скрутять ворожі:
Стоять твої вірні сини навкруги
З шаблями в руках на сторожі.
Стоять, присягають тобі на шаблях
І жити, і вмерти з тобою,
І прапори рідні в кривавих боях
Ніколи не вкрити ганьбою!

Пісня «В нашому серці» (Андріана) + кліп

1В: Нагадаємо, що у Наддніпрянській Україні 14 грудня 1918 року на зміну Гетьманату до влади прийшла Директорія, яка розгорнула активну державотворчу діяльність. Була відновлена назва Українська Народна Республіка, визначені органи влади, ухвалено новий земельний закон., встановлено грошову одиницю – гривню. Директорії вдалося досягнути розширення міжнародних зв'язків УНР.

2В: за часів Директорії відбулась одна з найбільш знакових подій української революції. 22 січня 1919 року проголошено Акт Злуки УНР та ЗУНР. Об'єднання Української Народної Республіки і ЗахідноУкраїнської Народної Республіки в єдину соборну державу продемонструвало можливість цивілізованого демократичного збирання територій в єдину суверенну державу.

Фільм «День Соборності України»

1В: Головні урочистості проголошення злуки проходили на Софійській площі, де було зведено тріумфальну арку, прикрашену старовинними гербами. Рівно о 12:00 годині розпочалася урочиста церемонія проголошення Акта злуки.

2В: Член Директорії Федір Швець урочисто зачитав Універсал Директорії:

1В: «...Віднині во єдино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України — Галичина, Буковина, Закарпаття і Наддніпрянська Україна. Здійснилися віковічні мрії, для яких жили і за які вмирали найкращі сини України. Віднині є тільки одна незалежна Українська Народна республіка. Віднині український народ увільнений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднати всі зусилля своїх синів для створення нероздільної, незалежної української держави, на добро і щастя українського народу.»

2В: *Україно, соборна державо,
Сонцесайна колиско моя,
Ні, не вмерла й не вмер твоя слава,
Завойована в чесних боях.*

Пісня «Добрий ранок, Україно» (Нумер 482)

1В: *«Трикутник смерті» — історичний термін, яким характеризують ситуацію українських національних сил у 1919 році, коли Українська Народна Республіка опинилась в оточенні більшовицьких, білогвардійських та польських військ. Виснажені, голодні, погано одягнені, люди легко піддавалися різним пошестям, головним чином пошесті тифу. Шпиталів було замало, не було ні медикаментів, ні достатнього медичного персоналу. Смертність була велика. Такий був жахливий стан армії в «трикутнику смерти» — між трьома ворогами — Польщею, Советською Росією та денікінською армією.*

2В: *Україна моя у вогні,
у земному раю стріляють.
Розлетілись, мовчать солов'ї –
темні ворони в небі кружляють.
Україна кайдани рве,
кращі хлопці стають до зброї.
Лютим звірем душа реве,
не бояться вогню герої.*

1В: *У Києві уряд УНР — Директорія — проіснував всього 1,5 місяці. 5-6 лютого 1919 р. більшовики захопили українську столицю. Відтепер Директорія УНР змушена була змінювати місце перебування в залежності від воєнної ситуації.*

2В: Армія УНР демонструвала героїзм і не капітулювала навіть тоді, коли під українським прапором залишалися кілька невеликих повітів. Контрнаступи березня 1919-го, Офензива на Київ–Одесу, Перший Зимовий похід засвідчили волю до боротьби. Українські вояки не полишали спроб закріпитися на рідних землях. До листопада 1921 року тривав масовий повстанський рух.

1В: У листопаді 1920 р. Директорія припинила своє існування, а її Голова С.Петлюра емігрував за кордон. Але навіть за кордоном продовжив боротьбу, восени 1921 року Петлюра організував Другий Зимовий похід Армії УНР з території Польщі проти більшовицької окупації України .

2В: Симон Петлюра – незламний борець за незалежність України, один з творців української армії, все своє життя присвятив боротьбі за самостійність України. Пропонуємо до вашої уваги авторську роботу студентки групи 2-А с/с Харченкової Валерії, присвячену постаті Симона Петлюри.

промоулік «Петлюра» (автор студентка В.Харченкова.)

2В.: Боротьба Української Народної Республіки за виживання тривала довго. Її столицю Київ червоні війська захоплювали тричі, а білогвардійці — один раз. Але визвольні змагання українського народу 1917–1921 рр. закінчилися поразкою. Державну незалежність, здобуту внаслідок національно-демократичної революції зберегти не вдалося.

1В: Українська національна революція 1917–1921 рр. має дуже велике історичне значення. Вперше у XX ст. український народ створив свою незалежну державу і, кілька років підтримуючи її існування, продемонстрував своє тверде прагнення до самостійного розвитку. Український народ ішов тим магістральним шляхом історичного прогресу, яким ішли інші народи, що здобули державну незалежність у XX ст.

Проте на шляху українського державотворення постали могутні зовнішні сили.

2В: Українська революція стала прикладом для наступних поколінь українців. Без героїчних подій 1917–1921 рр. було б неможливе проголошення державної незалежності в 1991 р.

Набутий досвід і уроки стали надбанням наступних поколінь борців за українську державу. Сучасна Україна успадкувала від української державності 1917-1921 років :

- демократичні засади державного будівництва;
- перший парламент, у який розвинулася Центральна Рада;
- перший уряд, яким став Генеральний Секретаріат Центральної Ради ;
- державні символи: герб, гімн , прапор;
- соборність – об'єднання українських земель в єдиній незалежній державі;
- Українську Академію Наук, що була заснована П.Скоропадським у листопаді 1918 року;

1В: Український історик І.Лисяк- Рудницький висловив таку думку: «було б помилкою говорити про абсолютну поразку української революції. Вона не досягла своєї остаточної мети, але вона внутрішньо переродила суспільство України...» , «...немає сорому в тому,

щоб бути переможеним у боротьбі за свободу. Навпаки, така поразка може стати джерелом духовної обнови, що з нього черпатимуть силу наступні покоління, продовжувачі цієї самої боротьби на новому історичному етапі»

Читець: вірш «Любіть Україну..» В.Сосюра

1В: Сьогодні, ми вже презентували авторський фільм студентки Харченкової Валерії, присвяченій видатному борцю за незалежність України Симону Петлюрі, саме ця робота перемогла в творчому конкурсі Марафон мультимедійних проектів **"Лабіринтами боротьби за незалежність"**, який проводився серед студентів 2 курсу. Тепер пропонуємо студентам 1 курсу долучитися до участі у проекті. Більш детальна інформація буде розміщена на сайті ЛДМУ.

2В: Для студентів 2 та 3 курсу було проведено ще один творчий конкурс - створити інформаційні буклети «Українська революція 1917-21рр в особах». Найкращі роботи підготували такі студенти : Літошко Ольга група 3-Ал/с, Власенко Наталія група 3-А с/с, Харченкова Валерія група 2-А с/с, Зарайська Наталія група 2-Б л/с. У другому семестрі такий конкурс оголошується для студентів 1 курсу. Деталі будуть розміщені на нашому сайті.

1В: Сьогодні стартує Вікторина «Відкривай Україну». На нашому сайті будуть розміщені питання вікторини участь можуть взяти всі бажаючи. Підсумки будуть підведені у травні 2017року. Пропонуємо всім долучитися до творчих конкурсів. Це цікаво!

2В: 2017 рік – рік 100річчя української революції 1917-21років. З цієї нагоди будуть проводитися різноманітні заходи, пропонуємо вам долучитися.

1В: Україна... Її майбутнє в руках молоді. Від нас залежить, якою буде наша держава! А держава, як і родина, має бути дружною, сильною, здоровою, щасливою.

2В: *Хай буде Україна
Багата та сильна,
Та щоб горя не знала вона,
Щоб була вона гарна,
Щоб була вона вільна,
Україно моя чарівна!..*

Танець «Василина»

Пісня «Україна – це ми» + кліп.

